

Provinciaal blad van Noord-Brabant

ISSN: 0920-1408

Onderwerp

Derde wijzigingsregeling Subsidieregeling provinciaal milieu- en waterplan Noord-Brabant

Nummer

166/16

Bijlage(n)

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant;

Gelet op artikel 2 van de Algemene Subsidieverordening;

Overwegende dat Gedeputeerde Staten het Tweede bestuursakkoord wensen af te ronden;

Overwegende dat daartoe een subsidieparagraaf vastgesteld dient te worden;

Overwegende dat daartoe Gedeputeerde Staten een Subsidieregeling provinciaal milieu- en waterplan wensen te wijzigen;

Besluiten vast te stellen de volgende regeling:

Artikel I Wijzigingen

De Subsidieregeling provinciaal milieu en waterplan wordt als volgt gewijzigd:

A.

In artikel 3.6, eerste lid, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Onderdeel c wordt geletterd tot d.
2. Er wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:
  - c. het project dient opgenomen te zijn in de lijst met afrondingsprojecten Tweede Bestuursovereenkomst, opgenomen in bijlage 2.
3. Onderdeel d komt te luiden:
  - d. aan het project ligt ten grondslag een projectplan, waarin in ieder geval is opgenomen:
    - 1°. de prestaties per project;
    - 2°. een omschrijving van de maatregelen;
    - 3°. de subsidiabele kosten;
    - 4°. het gevraagde subsidiebedrag per prestatie.

B.

In artikel 3.9 wordt "4 februari 2016 tot en met 19 april 2016" vervangen door: 9 november 2016 tot en met 18 november 2016.

Nummer

166/16

C.

In artikel 3.10 wordt "€12.367.302" vervangen door: €7.607.663.

D. Onder vernummering van § 4 tot § 5 en van de artikelen 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 tot respectievelijk artikel 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, wordt een nieuwe paragraaf ingevoegd, luidende:

§ 4 Afronding projecten Tweede Bestuursovereenkomst Water

Artikel 4.1 Begripsbepalingen

In deze paragraaf wordt verstaan onder:

- a. ambitiekaart: kaart als bedoeld in artikel 1.2, derde lid, van de Subsidieregeling natuur- en landschapsbeheer Noord-Brabant 2016;
- b. beheerplan: plan als bedoeld in artikel 19a van de Natuurbeschermingswet 1998;
- c. ecologische verbindingszone: zone die als ecologische verbindingszone is aangewezen in de Verordening ruimte van de provincie Noord-Brabant;
- d. EVZ: ecologische verbindingszone;
- e. GGOR: gewent en gewogen grond- en oppervlaktewaterregime;
- f. Kaders voor het GGOR: door Provinciale Staten op 30 september 2005 vastgesteld nota inzake het optimale grond- en oppervlaktewaterregime van gebruiksfuncties in de provincie Noord-Brabant;
- g. Leefgebiedsplan Beekdalen Noord-Brabant: plan, zoals vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 22 oktober 2013;
- h. Natura 2000 gebied: gebied als bedoeld in artikel 1, sub n, van de Natuurbeschermingswet 1998;
- i. Natte natuurparels: waardevol waterafhankelijk natuurgebied in Noord-Brabant met bijzondere ecologische waarden, waarvan sommige delen verdroogd zijn zoals opgenomen op plankaart I van het Provinciaal Milieu- en Waterplan;
- j. natuurnetwerk Brabant: samenhangend netwerk van natuurgebieden van nationaal en internationaal belang, uitgezonderd EVZ's, met als doel het veiligstellen van ecosystemen met de daarbij horende soorten;
- k. Provinciaal Milieu- en Waterplan: door Provinciale Staten op 18 december 2015 vastgestelde Provinciaal Milieu- en Waterplan 2016-2021;
- l. OGOR: optimaal grond- en oppervlaktewaterregime;
- m. vispassage: constructie in een waterloop ter behoud, herstel en ontwikkeling van migratie van aquatische en semi-aquatische organismen.

Artikel 4.2 Doelgroep

Subsidie op grond van deze paragraaf kan worden aangevraagd door waterschappen.

Artikel 4.3 Subsidievorm

1. Gedeputeerde Staten verstrekken op grond van deze paragraaf projectsubsidies.
2. Subsidies als bedoeld in het eerste lid worden verstrekt in de vorm van een geldbedrag.

Artikel 4.4 Subsidieerbare activiteiten

Subsidie kan worden verstrekt voor projecten gericht op:

- a. verdrogingsbestrijding;
- b. beek- en kreekherstel;
- c. het opheffen van een vismigratieknelpunt;
- d. waterberging in het landelijk gebied;
- e. de inrichting van EVZ's van 10 meter;
- f. de inrichting van EVZ's van 25 meter.

Artikel 4.5 Subsidievereisten

1. Om voor subsidie als bedoeld in artikel 4.4 in aanmerking te komen, wordt voldaan aan de volgende vereisten:
  - a. het project wordt uitgevoerd in de provincie Noord-Brabant;
  - b. het project maakt onderdeel uit van de lijst van af te ronden projecten van de Tweede bestuursovereenkomst Water, zoals opgenomen in Bijlage 2;
  - c. de activiteiten zijn afgestemd op de prioriteiten en doelstellingen voor Natura 2000;
  - d. aan het project ligt ten grondslag een projectplan, waarin in ieder geval is opgenomen:
    - 1°. de prestaties per project;
    - 2°. de subsidieerbare kosten;
    - 3°. het gevraagde subsidiebedrag per prestatie.
2. Onverminderd het eerste lid, wordt om voor subsidie als bedoeld in artikel 4.4, onder a, in aanmerking te komen, voldaan aan de volgende vereisten:
  - a. de activiteiten zijn gericht op het afstemmen van de waterhuishouding op de ecologische doelstellingen van het gebied, overeenkomstig de doelstellingen opgenomen in de ambitiekaart;
  - b. het project is gericht op het bereiken van het OGOR voor de natuurdoelen uit de ambitiekaart, waarbij de ondergrens gevormd wordt door de provinciale beleidsuitgangspunten uit de Kaders voor het GGOR;
  - c. de activiteiten worden uitgevoerd ten behoeve van een natte natuurparel.
3. Onverminderd het eerste lid, wordt om voor subsidie als bedoeld in artikel 4.4, onder b, in aanmerking te komen, voldaan aan de volgende vereisten:
  - a. het project is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van beken en kreken waaraan de functie waternatuur of de functie verweven is toegekend in het Provinciaal Milieu- en Waterplan;

- b. het project voldoet aan de parameters voor de na te streven waterkwaliteit en de ecologische potenties van het watersysteem behorende bij de functie zoals omschreven in het Provinciaal Milieu- en Waterplan;
  - c. het maai- en peilbeheer wordt aangepast aan de ecologische potenties van het watersysteem;
  - d. het project is gericht op het bereiken van het OGOR voor de natuurdoelen uit de ambitiekaart, waarbij de ondergrens gevormd wordt door de provinciale beleidsuitgangspunten uit de Kaders voor het GGOR.
4. Onverminderd het eerste lid, wordt om voor subsidie als bedoeld in artikel 4.4, onder c, in aanmerking te komen, voldaan aan de volgende vereisten:
- a. het project wordt uitgevoerd in beken en kreken waaraan de functie waternatuur of de functie verweven is toegekend in het Provinciaal Milieu- en Waterplan;
  - b. het project is gericht op het realiseren van de vismigatiefunctie waarbij er daarnaast een optimale landschappelijke en ecologische inpassing nagestreefd wordt;
5. Onverminderd het eerste lid, wordt om voor subsidie als bedoeld in artikel 4.4, onder d, in aanmerking te komen, voldaan aan de volgende vereisten:
- a. het project geeft invulling aan de werknormen voor wateroverlast;
  - b. projecten binnen het natuurnetwerk Brabant worden zodanig uitgevoerd dat ze bijdragen aan de doelstellingen, zoals genoemd in het Leefgebiedplan Beekdalen Noord-Brabant, de beheerplannen en de ambitiekaart;
  - c. voor projecten buiten het Natuurnetwerk Brabant wordt gestreefd naar een landschappelijk passende inrichting.
6. Onverminderd het eerste lid, wordt om voor subsidie als bedoeld in artikel 4.4, onder e, in aanmerking te komen, voldaan aan de volgende vereisten:
- a. het project heeft betrekking op een EVZ;
  - b. het project wordt uitgevoerd buiten het natuurnetwerk Brabant;
  - c. er is sprake van een ecologische visie die voldoet aan de handreiking ecologische visie zoals opgenomen in bijlage 3;
  - d. de gemiddelde breedte van de EVZ is niet meer dan 10 meter.
7. Onverminderd het eerste lid, wordt om voor subsidie als bedoeld in artikel 4.4, onder f, in aanmerking te komen, voldaan aan de volgende vereisten:
- a. het project heeft betrekking op een EVZ;
  - b. het project wordt uitgevoerd buiten het natuurnetwerk Brabant;
  - c. er is sprake van een ecologische visie die voldoet aan de handreiking ecologische visie zoals opgenomen in bijlage 3;
  - d. de gemiddelde breedte van de EVZ is niet meer dan 25 meter.

Artikel 4.6 Subsidiabele kosten

- 1. Voor zover noodzakelijk en adequaat in relatie tot het doel van de subsidie komen voor subsidie als bedoeld in artikel 4.4, de volgende kosten in aanmerking:
  - a. kosten gemaakt na 1 januari 2007 voor:
    - 1°. onderzoek;

- 2°. voorbereiding;
  - 3°. uitvoering;
  - b. kosten voor communicatie ter vergroting van het draagvlak voor het project en ter verbreding van de resultaten van het project;
  - c. kosten ten behoeve van de verwerving van grond voor zover:
    - 1°. grondverwerving van de grond noodzakelijk blijkt voor het uitvoeren van het project;
    - 2°. de grond tegen een marktconforme prijs wordt verworven.
  - d. kosten ter compensatie van afwaardering van de grond buiten het natuurnetwerk Brabant voor zover de gronden noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van het project;
  - e. kosten voor inhuur van externe, tijdelijke, capaciteit ten behoeve van het begeleiden van de uitvoering van projecten in het kader van de afronding van het tweede bestuursakkoord die vallen onder de speciale bestuurlijke afspraken tussen provincie en waterschappen.
2. Onverminderd het eerste lid, komen, voor zover noodzakelijk en adequaat in relatie tot het doel van de subsidie voor subsidie als bedoeld in artikel 4.4, onder a, de volgende kosten in aanmerking:
- a. kosten ter verhoging van de grond- en oppervlaktewaterstand of ter versterking van de kwel;
  - b. kosten ter stremming van de afvoer, met als doel het vasthouden van water en de bevordering van infiltratie;
  - c. kosten ter verhoging van de drainagebasis;
  - d. kosten ten behoeve van de externe aanvoer voor suppletie en infiltratie van water;
  - e. kosten ten behoeve van het hydrologisch isoleren van watergangen of gebieden;
  - f. kosten ter vermindering van grondwateronttrekkingen;
  - g. kosten voor ondersteunende maatregelen binnen het natuurnetwerk Brabant ten behoeve van hydro-ecologisch herstel;
  - h. kosten voor ontwerp, aanleg en inrichting van monitoring conform het Handboek Projectmonitoring verdrogingsbestrijding Provincie Noord-Brabant;
  - i. kosten ter voorkoming van schade aan bebouwing als gevolg van vernattingsmaatregelen;
  - j. kosten voor nadeelcompensatie door het waterschap in verband met:
    - 1°. landbouwkundige opbrengstvermindering door natschade als gevolg van vernattingsmaatregelen;
    - 2°. schade, bedoeld onder i;
3. Onverminderd het eerste lid, komen, voor zover noodzakelijk en adequaat in relatie tot het doel van de subsidie voor subsidie als bedoeld in artikel 4.4, onder b, de volgende kosten in aanmerking:
- a. kosten voor maatregelen ter behoud, herstel en ontwikkeling van de hydrologie zoals verhang, stroomsnelheid, voeding, watervoerendheid, overstromingsfrequentie, peilfluctuatie en insnijding;
  - b. kosten voor maatregelen ten behoud, herstel en ontwikkeling van de morfologie zoals profielvorm, tracévorm, substraat, sedimentatie en erosie, transporterend vermogen en karakteristieke beplanting;
  - c. kosten voor het opheffen van vismigratieknelpunten, voorzover het een integraal onderdeel uitmaakt van beek- en kreekherstel;

- d. kosten voor aanleg en inrichting van monitoring;
- e. kosten voor maatregelen ter voorkoming van schade aan bebouwing als gevolg van vernattingsmaatregelen;
- f. kosten voor nadeelcompensatie door het waterschap in verband met:
  - 1°. landbouwkundige opbrengstvermindering door natschade als gevolg van vernattingsmaatregelen;
  - 2°. schade, bedoeld onder d;
- 4. Onverminderd het eerste lid, komen voor subsidie in aanmerking, voor zover noodzakelijk en adequaat in relatie tot het doel van de subsidie als bedoeld in artikel 4.4, onder c, kosten van uitvoering voor het opheffen van het vismigratie knelpunt, zoals de aanleg van een vispassage.
- 5. Onverminderd het eerste lid, komen voor subsidie in aanmerking, voor zover noodzakelijk en adequaat in relatie tot het doel van de subsidie als bedoeld in artikel 4.4, onder d, kosten van uitvoeringsmaatregelen ter invulling van de werknormen voor wateroverlast in het landelijk gebied.
- 6. Onverminderd het eerste lid, komen, voor zover noodzakelijk en adequaat in relatie tot het doel van de subsidie als bedoeld in artikel 4.4, onder e en f, voor subsidie in aanmerking, de volgende kosten:
  - a. kosten voor pachtvrij maken van landbouwgrond;
  - b. kosten van uitvoering voor de aanleg van een EVZ.

Nummer

166/16

Artikel 4.7 Niet subsidiabele kosten

In afwijking van artikel 4.7 komen de volgende kosten in ieder geval niet voor subsidie in aanmerking:

- a. kosten voor het opstellen van een milieueffectrapport voor plannen die kunnen leiden tot concrete projecten of activiteiten met mogelijke nadelige gevolgen voor het milieu;
- b. kosten gemaakt na 14 september 2014 ten behoeve van grondverwerving binnen het Natuurnetwerk Brabant;
- c. kosten van beheer en onderhoud;
- d. wettelijke taken en reguliere werkzaamheden van de subsidieaanvrager;
- e. kosten reeds gesubsidieerd op grond van een andere provinciale regeling;
- f. kosten voor inhuur van externe, tijdelijke, capaciteit ten behoeve van het begeleiden van de uitvoering van projecten in het kader van de afronding van het tweede bestuursakkoord die niet vallen onder de speciale bestuurlijke afspraken tussen provincie en waterschappen.

Artikel 4.8 Vereisten subsidieaanvraag

Subsidieaanvragen worden ingediend van 9 november 2016 tot en met 18 november 2016.

Artikel 4.9 Subsidieplafond

Gedeputeerde Staten stellen het subsidieplafond voor subsidies als bedoeld in artikel 4.4, voor de periode, genoemd in artikel 4.9, vast op €23.296.037.

Artikel 4.10 Subsidiehoogte

- 1. De hoogte van de subsidie, bedoeld in artikel 4.4,
  - a. onder a, bedraagt 75% van de subsidiabele kosten;
  - b. onder b, bedraagt

- 1°. 75% van de subsidiabele kosten gemaakt ten behoeve van natte natuurparels;
- 2°. 50% van de overige subsidiabele kosten;
- c. onder c en d, bedraagt 50% van de subsidiabele kosten;
- d. onder e, bedraagt
  - 1°. 50% van de subsidiabele kosten, voor een EVZ van 10 meter breed;
  - 2°. 75% van de subsidiabele kosten voor een EVZ van 25 meter breed.
- 2. In afwijking van het eerste lid, bedraagt de hoogte van de subsidie voor kosten van de inhuur ten behoeve van het begeleiden van de uitvoering van projecten 50%.
- 3. Indien toepassing van het eerste en tweede lid ertoe leidt dat de subsidie minder dan €125.000 bedraagt, wordt de subsidie niet verstrekt.

Nummer
166/16

Artikel 4.12 Verdeelcriteria

1. Subsidie wordt verdeeld op volgorde van binnenkomst van de subsidieaanvragen.
2. Indien een subsidieaanvraag nog niet volledig is, geldt voor het bepalen van de onderlinge rangschikking voor de verdeling van de subsidie de dag waarop de subsidieaanvraag volledig is als datum van binnenkomst.
3. Dreigt het subsidieplafond op enige dag te worden overschreden, dan vindt rangschikking van de op die dag binnengekomen volledige subsidieaanvragen plaats door middel van loting.

Artikel 4.13 Verplichtingen van de subsidieontvanger

De subsidieontvanger heeft in ieder geval de volgende verplichtingen:

- a. het project is uiterlijk 31 december 2017 afgerond;
- b. de subsidieontvanger overlegt 1 juni 2017 een tussentijds voortgangsverslag over de voortgang van het project;
- c. de subsidieontvanger houdt een administratie bij van aan de activiteiten verbonden uitgaven en inkomsten als bedoeld in artikel 4:37, eerste lid, onder b, van de Awb en overlegt deze desgevraagd aan Gedeputeerde Staten;

Artikel 4.14 Prestatieverantwoording

De subsidieontvanger toont bij de aanvraag tot subsidievaststelling aan dat de activiteiten, waarvoor de subsidie is verleend, zijn verricht en dat aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen is voldaan door middel van de volgende bewijsstukken:

- a. activiteitenverslag;
- b. een overzicht van de gemaakte subsidiabele kosten en bijdragen van derden;
- c. communicatieverslag.

Artikel 4.15 Bevoorschotting en betaling

Gedeputeerde Staten verstrekken een voorschot van 80% van het verleende subsidiebedrag in een keer.

E. Er worden twee bijlagen toegevoegd, luidende:

Nummer
166/16

Bijlage 2 Lijst met afrondingsprojecten Tweede Bestuursovereenkomst

project
Beekherstel Tovensche Beek
Dynamisch Beekdal kasteel Heeswijk, Middelrode en Seldensate (fase 2, 3 en 4)
Beekherstel/EVZ Peelse Loop
Totaalaanpak EVZ's en beekherstel Helmond
Vlijmens ven/Moerputten
Keenehaven
Project Turfvaart - Bijloop zuid
EVZ Dorpswaterloop Alphen
EVZ Kraggelooop
EVZ Kibbelvaart Halderberge
Bovenmark Ulvenhout-Galder-Breda
EVZ Reijnierpolder
Waterberging Valkenswaard Zuid
Een traject van de Essche Stroom (Kom Esch-Ruiting)
Ruiting Landgoed Vught
EVZ Schone Leij Tilburg
Vispassages Opwettensche Watermolen
Vispassage Boven-Dommelgebied
Kleine Beerze Vessem
Herinrichting Bulder Aa
Andels Broek
Afwateringskanaal Noord/EVZ Kornsche Boezem-Pompveld
Herstel Biesbosch kreken (verdrogingsbestrijding/beekherstel), fase B
Vierbanse Gantel, Herstel Biesbosch kreken vispassages/EVZ, fase B
Natte Natuurparel Landschotse Heide
Natte Natuurparel De Brand
Waterberging Kleine Dommel icm beekherstel en herstel natte natuurparel
Strijper Aa
Kampina fase 2

Bijlage 3 Handreiking ecologische visie

Bij subsidieaanvragen voor ecologische verbindingzones is het van belang om hieraan een goede ecologische onderbouwing ten grondslag te leggen. Het uitgangspunt hierbij is dat in een goede visie de volgende vragen worden beantwoord:

1. Welke natuurgebieden worden door de ecologische verbindingzone verbonden?

Het kan daarbij gaan om natuurgebieden van de ecologische hoofdstructuur, maar ook om andere voor specifieke soorten relevante leefgebieden, zoals dassenleefgebied of struweelvogelgebied. In sommige gevallen kan ook het gebied van de verbindingzone zelf bijzondere natuurwaarden hebben. In de visie worden de betreffende natuurgebieden genoemd en wordt een korte karakterisering van de natuurwaarden in deze gebieden gegeven (inclusief bronvermelding).

2. Voor welke (doel)soorten in de te verbinden natuurgebieden is de ecologische verbindingzone van belang? Is er een goede analyse gemaakt ten aanzien van de keuze van deze doelsoorten?

Uit de visie moet duidelijk worden welke soorten er in de te verbinden natuurgebieden voorkomen (inclusief bronvermelding), en voor welke van die soorten de ecologische verbindingzone van belang kan zijn. Het kan daarbij gaan om soorten die al in (één van de) betreffende gebieden voorkomen, maar ook om soorten waarvoor de te verbinden gebieden in potentie geschikt zijn.

In de visie wordt tevens een nadere onderbouwing gegeven bij de selectie van de doelsoorten. Daaruit moet blijken dat verwacht mag worden dat de soorten waarvoor de verbindingzone wordt ingericht, ook daadwerkelijk van de verbindingzone gebruik zullen gaan maken. Het heeft daarbij de voorkeur om te kiezen voor een beperkt aantal doelsoorten, en niet een opsomming te geven van alle mogelijke doelsoorten.

Dit is een essentieel onderdeel van de visie. Het gaat hier in feite om de vraag welke *functie* de ecologische verbindingzone binnen het robuuste natuurnetwerk kan vervullen. Een veelgemaakte denkfout is dat er hier vanuit de verbindingzone zelf geredeneerd wordt in plaats van uit deze verbindende functie van de verbindingzone.

Dus niet: 'het is een natte EVZ; als doelsoort wordt daarom gekozen voor soorten van natte biotopen', maar wel 'de EVZ verbindt twee populaties van soort X; de EVZ wordt daarom ingericht zodat in ieder geval soort X van deze zone gebruik kan maken.'

3. Past het gekozen ambitieniveau (doelsoorten) bij de feitelijke mogelijkheden voor de verbindingzone?

Het ambitieniveau voor de ecologische verbindingzone moet overeenstemmen met de mogelijkheden die er voor inrichting zijn. Als een ecologische verbindingzone door stedelijk gebied loopt, dan heeft het mogelijk weinig zin om voor een doelsoort te kiezen die stedelijk gebied mijdt, ook al zou de verbindingzone in potentie veel meerwaarde voor die soort kunnen hebben. Het is dan waarschijnlijk beter om het ambitieniveau te richten op een soort die wel van de verbindingzone gebruik kan maken. Een ander voorbeeld is wanneer een bepaalde doelsoort dusdanig hoge eisen aan zijn leefgebied stelt (qua milieu of qua oppervlakte), en verwacht wordt dat binnen de voor een verbindingzone beschikbare ruimte niet aan deze eisen voldaan kan worden. Indien er geen mogelijkheden zijn om alsnog aan deze eisen te voldoen, dan is het waarschijnlijk beter om het ambitieniveau aan te passen.

Overigens is het van belang om niet alleen een onderbouwing te geven bij de keuze voor de doelsoorten waarvoor wel gekozen is, maar deze onderbouwing ook te geven voor de doelsoorten waarvoor niet gekozen is. Alleen wanneer deze informatie is toegevoegd, kan een goed oordeel over een ecologische visie worden gegeven.

4. Is de inrichting en het beheer van de verbindingzone afgestemd op de gekozen doelsoorten?

In de visie is aangegeven welke eisen de gekozen doelsoorten aan hun leef- of verspreidingsgebied stellen, en dat dit zijn doorvertaling heeft gekregen in het inrichtingsplan. Belangrijk is ook dat uitgewerkt wordt welk ecologisch beheer er nodig is om ook op de langere termijn de verbindingzone voor deze soort geschikt te houden.

5. Hoe wordt het ecologische functioneren en recreatief medegebruik op elkaar afgestemd?

In de visie is aangegeven waar – en met welke frequentie – er binnen de verbindingzone sprake is van recreatief medegebruik, en door middel van welke maatregelen voorkomen wordt dat er verstoring van de verbindingzone plaatsvindt.

Over het algemeen is een ecologische verbindingzone goed te combineren met (extensief) recreatief medegebruik, mits er hiermee bij de inrichting rekening wordt gehouden. De mogelijkheden van recreatief medegebruik wordt vanzelfsprekend mede bepaald door de voor de verbindingzone beschikbare ruimte: in een EVZ met een gemiddelde breedte van 25 meter is meer mogelijk dan in een EVZ met de minimale breedte van 10 meter.

6. Past de inrichting bij de landschapsecydrologische structuur van het gebied, en is rekening gehouden met archeologische, aardkundige en cultuurhistorische aspecten?

Nummer
166/16

Indien er opvallende zaken bij deze aspecten van toepassing zijn, worden zij meegenomen in de beoordeling.

Onder 'opvallende zaken' kan worden verstaan:

- een voorstel tot bosaanleg in een gebied met een typisch open landschappelijk karakter;
- het voorstel tot hermeandering van een gegraven waterloop (graaf, leij, turfvaart);
- het voorstel tot een inrichtingsprofiel van een laaglandbeek in de bovenloop van een waterloop of omgekeerd;
- het voorstel om een natte EVZ aan te leggen over of door een dekzandrug;
- het voorstel om een gebied in te richten volgens het natuurdoeltype 'nat schraalland' op een locatie waar geen kwel verwacht wordt.

Het heeft daarom meerwaarde wanneer in een visie wordt aangegeven of bovengenoemde aspecten relevant zijn voor het gebied waarin de betreffende verbindingzone is gelegen en hoe dit heeft doorgewerkt in de inrichting.

7. Heeft er over de plannen voor de EVZ afstemming plaatsgevonden met relevante betrokken partijen, in ieder geval waterschap en gemeente?

De eerste verantwoordelijkheid voor het aanleggen van ecologische verbindingzones ligt bij waterschappen ('natte' EVZ's) en bij gemeenten ('droge' EVZ's). Deze overheden hebben in veel gevallen al plannen opgesteld en voorbereidingen getroffen voor de realisatie van EVZ's. Bovendien heeft de provincie in ieder geval met de waterschappen al afspraken gemaakt over de uitvoering. We willen niet dat deze voorbereidingen, plannen en afspraken niet doorkruist worden, of dat er slechts 'snippers' EVZ aangelegd worden, die geïsoleerd blijven liggen. Daarom moet aangegeven worden hoe er afgestemd is met het betreffende waterschap en/of gemeente waar de EVZ in gelegen is en dat het waterschap en/of de gemeente geen bezwaar heeft tegen de plannen.

Artikel II Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Provinciaal Blad waarin zij wordt geplaatst.

Artikel III Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Derde wijzigingsregeling
Subsidieregeling provinciaal milieu- en waterplan Noord-Brabant.

's-Hertogenbosch, 8 november 2016
Gedeputeerde Staten voornoemd,

de voorzitter
prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

de secretaris
mw. ir. A.M. Burger

**Toelichting behorende bij de Derde wijzigingsregeling
Subsidieregeling provinciaal milieu- en waterplan Noord-Brabant.**Nummer
166/16**Algemeen****Artikelsgewijs****Artikel 4.3, eerste lid**

Een project kan ook een bundeling van (deel)projecten in een programma zijn.

Artikel 4.4**onder a**

Verdrogingsbestrijding ziet op kwalitatieve en kwantitatieve bestrijding van verdroging in natte natuurparels. Dit betekent dat niet alleen de hoeveelheid grondwater maar ook de kwaliteit van het grondwater, de voedselrijkdom en kalkgehalte van het water waarmee verzuring en vermesting worden tegengegaan, onder de subsidiabele activiteit kunnen vallen.

onder b

De inrichting van waterlopen (beek- en kreekherstel) richt zich op behoud, herstel en ontwikkeling van de landschappelijke en natuurwaarden voor waterlopen met een specifieke waterhuishoudkundige functie. De hydrologie, morfologie en migratiemogelijkheden zijn afgestemd op de ecologische doelstellingen.

onder c

Het opheffen van een vismigratieknelpunt heeft tot doel de migratie mogelijkheden voor aquatische en semi-aquatische organismen te behouden, herstellen of verbeteren.

onder d

Waterbergingsprojecten worden uitgevoerd in het landelijk gebied om wateroverlast te voorkomen. Dit kan gebeuren door middel van de traditionele aanpak, waarbij hectares worden ingericht om water te bergen. Daarnaast kan het ook gaan om alternatieve maatregelen, die bijdragen aan het oplossen van wateroverlast. Voorbeelden van alternatieve maatregelen zijn het vervangen van duikers en aanpassing van de capaciteit van gemalen. Daarnaast zijn er voorbeelden waarin de benodigde bergingscapaciteit in m³ op een kleinere oppervlakte is gerealiseerd.

onder e en f

Ecologische verbindingszones hebben als doel de migratie van doelsoorten mogelijk te maken tussen de gebieden van het natuurnetwerk Brabant. Dit betekent dat bij de aanleg van een Ecologische verbindingszone rekening moet

worden gehouden met de habitateisen van deze doelsoorten. Deze kunnen per gebied en per soort variëren.

Nummer
166/16

Artikel 4.5 Subsidievereisten

Algemeen

In artikel 9, eerste lid, van de Algemene subsidieverordening Noord-Brabant (Asv) zijn algemene vereisten aan een projectsubsidie opgenomen. In aanvulling hierop zijn in dit artikel inhoudelijke vereisten opgenomen.

Eerst lid, onder d

De (deel)projecten uit een programma dienen te worden beschreven in het projectplan. Het aan een project verleende subsidiebedrag mag ontschot worden ingezet, zowel tussen de doelen als tussen projecten (met in achtneming van de specifieke eisen die vanuit artikel 4.5, eerste lid onder d, aan het projectplan zijn verbonden).

Omdat het binnen deze subsidieparagraaf gaat om af te ronden projecten die een onderdeel vormen van de programmatische aanpak van de Tweede Bestuursovereenkomst, worden er specifieke eisen aan het projectplan gesteld. Uit het projectplan moet blijken welke doelen verbonden aan de activiteiten zoals genoemd onder artikel 4.4 per (deel)project worden gerealiseerd, welke kosten hiermee gemoeid zijn en hoeveel subsidie wordt gevraagd. Dit moet in de vorm van een tabel, met daarin de uit te voeren projecten, met per project een overzicht van de prestaties per doel, de ingeschatte subsidiabele projectkosten per doel en het gevraagde subsidiebedrag per doel, waarbij de maximale subsidiepercentages niet mogen worden overschreden. Tevens moeten in de tabel de kosten voor inhuur voor projectleiders inzichtelijk worden gemaakt (zie hiervoor ook de toelichting bij artikel 4.7, eerste lid onder e). Ook moet worden aangegeven welk deel van de gevraagde subsidie betrekking heeft op het gemeentelijk deel EVZ. Het format voor de tabel is opgenomen in het bijbehorende aanvraagformulier..

Een uitgebreide begroting per project en een uitgebreide beschrijving van de uit te voeren werkzaamheden is niet nodig, vanwege de programmatische aanpak.

Tweede en derde lid

In het Provinciaal Milieu- en Waterplan 2016-2021 wordt verwezen naar de nota "Kaders voor het GGOR".

Artikel 4.6 Subsidiabele kosten

Eerste lid, onder b

Het gaat hierbij onder andere om bewonersavonden en informatiebrieven.

Eerste lid, onder c

Op grond van Europese regelgeving dient geborgd te worden dat grondverwerving marktconform geschiedt. De aanvrager dient dit aan te tonen in geval hij kosten van grondverwerving als subsidiabele kosten aanvoert. De kosten zijn subsidiabel als de grond ten behoeve van de subsidiabele activiteit is verworven en ten behoeve van de uitvoering van maatregelen waarvoor de kosten genoemd in dit lid zijn gemaakt. Onder deze kosten vallen tevens: leges, notariële kosten en kosten voor een accountantsverklaring indien deze kosten zijn gemaakt in het kader van de verwerving van grond.

Nummer
166/16

Eerste lid, onder e

Waterschappen kunnen adviesdiensten inhuren van derden die nodig zijn om de projecten te realiseren. Als het gaat om specialistische diensten, zoals bijvoorbeeld bij het opstellen van een hydrologisch model, is deze inhuur subsidiabel. De kosten voor inhuur van externe, tijdelijke, capaciteit ten behoeve van het begeleiden van de uitvoering van projecten, daargenaans projectleiders genoemd, zijn niet subsidiabel, zie hiervoor artikel 4.7, onder f, behalve de kosten die vallen onder de speciale bestuurlijke afspraken die gemaakt zijn tussen provincie en waterschappen. Deze afspraak houdt in dat de inhuur van projectleiders in de periode 1 januari 2007 - 1 juli 2014, en voor ingehuurde projectleiders die op 1 juli 2014 een afgesloten contract hadden, de kosten voor 50% subsidiabel zijn.

De ingehuurde externe, tijdelijke, capaciteit t.b.v. het begeleiden van de uitvoering van projecten (de projectleider) in het kader van BO2 is de eindverantwoordelijke in de diverse projectfasen: planvorming, bestek opstellen en uitvoering.

Tweede lid, onder h

Het Handboek Projectmonitoring verdrogingsbestrijding Provincie Noord-Brabant is gereed gekomen in 2002 en maakt als handreiking onderdeel uit van de methodiek die provincie, waterschappen en terreinbeheerders hebben afgesproken ten aanzien van monitoring.

Tweede lid, onder i

kosten ter voorkoming van schade aan bebouwing

Schade door vernattingsmaatregelen kan ontstaan door grondwaterstijging en door toename inundatie vanuit oppervlaktewater bijvoorbeeld, omdat de beekbedding omhoog wordt gebracht.

Tweede lid, onder j

Voor het bepalen van kosten voor nadeelcompensatie wordt uitgegaan van schadeloosstelling op marktconforme wijze waarbij geenszins sprake is van enige overcompensatie van degene die schade lijdt. Schade door vernattingsmaatregelen kan ontstaan door grondwaterstijging en door toename

inundatie vanuit oppervlaktewater bijv. omdat de beekbedding omhoog wordt gebracht.

Nummer
166/16

De kosten voor nadeelcompensatie kunnen ook bestaan uit technische maatregelen, als die niet duurder zijn en een gelijkwaardig alternatief bieden voor financiële compensatie.

Derde lid, onder e
kosten ter voorkoming van schade aan bebouwing

Schade door vernattingsmaatregelen kan ontstaan door grondwaterstijging en door toename inundatie vanuit oppervlaktewater bijv. omdat de beekbedding omhoog wordt gebracht.

Derde lid, onder f
kosten van nadeelcompensatie

Voor het bepalen van kosten van nadeelcompensatie wordt uitgegaan van schadeloosstelling op marktconforme wijze waarbij geenszins sprake is van enige overcompensatie van degene die schade lijdt. Schade door vernattingsmaatregelen kan ontstaan door grondwaterstijging en door toename inundatie vanuit oppervlaktewater bijv. omdat de beekbedding omhoog wordt gebracht.

Artikel 4.7
onder a

Dit plan is ook wel bekend als een plan MER.

onder f

De ingehuurd externe, tijdelijke, capaciteit t.b.v. het begeleiden van de uitvoering van projecten (ook wel projectleider genoemd) in het kader van BO2 is de eindverantwoordelijke in de diverse projectfasen: planvorming, bestek opstellen en uitvoering.

Artikel 4.13

Artikel 4.13 bevat verplichtingen in aanvulling op de verplichtingen genoemd in artikel 16 van de Asv.

De Asv gaat uit van het principe dat gewerkt wordt vanuit het vertrouwen in plaats van wantrouwen. Het aantal informatieverplichtingen is hierdoor verminderd. De eigen verantwoordelijkheid ligt bij de subsidieontvanger. Deze moet op grond van artikel 17 van de Asv onverwijld melden wanneer de activiteiten waarvoor subsidie is verleend niet of niet geheel zullen worden verricht of dat niet of niet geheel zal worden voldaan aan de subsidieverplichtingen. In dat geval kunnen Gedeputeerde Staten de subsidieverlening wijzigen of intrekken, de subsidie lager of op nihil vaststellen, voorschotten opschorten of verplichtingen aanpassen. Indien er geen melding is gedaan en pas bij een aanvraag voor vaststelling of bij een steekproef blijkt dat er wel een melding gedaan had moeten worden, kan dit leiden tot volledige terugvordering inclusief wettelijke rente.

Artikel 4.14

Op de aanvraag tot subsidievaststelling is ook artikel 22 van de Algemene subsidieverordening van toepassing. Hierin staat dat een accountantsverklaring en financieel verslag onderdeel van de aanvraag tot vaststelling dient te zijn.

Nummer
166/16

De accountantsverklaring bevat ten minste een verklaring:

Uit deze documenten dient te blijken:

- Dat het voor subsidie in aanmerking komende bedrag van de kosten juist is bepaald
- Dat de subsidiegelden rechtmatig en trouw zijn besteed, d.w.z. in overeenstemming met de van toepassing zijnde wet- en regelgeving en voorwaarden

Aanvullend op de accountantsverklaring vult artikel 4.14 deze eisen aan met een activiteitenverslag en communicatieverslag. Hiervoor dient per (deel)project een eindformulier aangeleverd te worden. Daarnaast verwachten we een tabel waarin de subsidiabele kosten per (deel)project en per doel zijn weergegeven, alsook een tabel waarin de bijdragen van derden per (deel)project en per doel zijn weergegeven.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter
prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

de secretaris
mw. ir. A.M. Burger

Kenmerk: 4107077

Uitgegeven, 10 november 2016

De secretaris van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
mw. ir. A.M. Burger.